

တၢ်မၤကွၢ်အစၢ် လၢအိၣ်ဒီး တၢ်ဆါတဖၣ်- တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်သမံသမိးကွၢ်သ့ၣ်အဖိးဖိ

တၢ်သမံသမိးကွၢ် ဖိသၣ်
အိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်သီ တၢ်ရၣ်
တၢ်ကျိၤ

Elevated IRT and 2 CFTR Variants Identified, Family Fact Sheet—Karen

တၢ်ယုသ့ၣ်ညါသမံသမိးကွၢ်ထံၣ်စံၣ်နီၣ်က့ၣ်(န) အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွး (IRT) အါထီၣ် ဒီး တၢ်ထံၣ်နီၣ်ဝဲ တၢ်အကလုာ် လီၤဆီ (Variant Identified) CFTR ကလုာ် (CF- ကဲထီၣ် ခံခါလၢာ်)

တၢ်ထံၣ်နီၣ်တၢ်မၤနုၤလၢ တၢ်သမံသမိးကွၢ် ဖိသၣ် အိၣ် ဖျၢၣ်ထီၣ်သီန့ၣ်လဲၣ်.

တၢ်သမံသမိး ပုၤဖိသၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်သီ ဘၣ်တၢ်ထၢဖျိၣ်အိၣ်ဖဲ တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်
ထီၣ်အခါ တၢ်ယုထံၣ်လၢ နဖိဆံး အိၣ်ဒီး IRT အပတၢ်လၢအထီၣ်န့ၣ်
လီၤ. IRT မ့ၢ်ဝဲ ဖျၢၣ်ထီၣ်(န) လၢဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢ ကပီၤကတီၤလီၤ.
IRT အါထီၣ်ဝဲသလၢ တၢ်ဂၢ်စၢၤမံၤ, ပၣ်ဃုာ်ဒီး စံးစထံး ဖဲၣ်ဘၣ်ညါစံး တၢ်
ဒိၣ်ထီၣ်တဘျီလိာ်ဘၣ်စး (cystic fibrosis - CF) လီၤ. မ့ၢ်လၢ IRT
အါထီၣ်အသီ, တၢ်မၤကွၢ်ဝဲဒၣ် နဖိအသ့ၣ်အဖိးဖိတဖၣ်လၢ တၢ်ဆီတ
လဲသးအါတက့ၢ် 39 ခါ (အကလုာ်) ဒီးက့ၢ်(န) လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် CF
(CFTR က့ၢ်(န)) လီၤ. တၢ်ထံၣ်နီၣ်လၢနဖိဆံးဖိအိၣ်ဒီး တၢ်ဆါခံကလုာ်-ဒုး
အိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆီတလဲတဖၣ်လၢ စံးစထံး ဖဲၣ်ဘၣ်ညါစံးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တ
ဘျီလိာ်ဘၣ်စး (cystic fibrosis) အပူၤလီၤ.

တၢ်အံၤအခါပညီမ့ၢ်မၤနုၤလဲၣ်.

တၢ်အံၤမၤအသးသ့အါလၢ နဖိအိၣ်ဒီး CF လီၤ.

တၢ်မၤနုၤကကဲထီၣ်လၢခံလဲၣ်.

နဖိဆံးအကသံၣ်သရၣ် ကရဲၣ်ကျဲၤစၢၤ တၢ်သမံသမိးအါထီၣ် ဖဲ စံး
စထံး ဖဲၣ်ဘၣ်ညါစံးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တဘျီလိာ်ဘၣ်စး (cystic fibrosis) စဲ
ထၢၣ် ဒီး ကသံၣ်သရၣ်လီၤဆီ လၢအညီနီၣ်ဒီး CF လီၤ. ကသံၣ်သရၣ်
လီၤဆီတဖၣ် ကအဲၣ်ဒီးထံၣ်ဘၣ်နဖိ လၢအဆီအချ လၢကစးထီၣ် တၢ်
ကူစါယါဘျါလီၤ အဝဲသ့ၣ် ကရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်မၤကွၢ် ကပၤ လၢကဟံၣ်ဂၢ်
ဟံၣ်ကျါ နဖိအိၣ်ဒီး CF လီၤ.

စံးစထံး ဖဲၣ်ဘၣ်ညါစံးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တဘျီလိာ်ဘၣ်စး (cystic fibrosis) န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤနုၤလဲၣ်.

CF မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဆါလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် ကဟးလၢအပံာ်, စဲဘူး လၢအဟံၣ်ဖျိၣ်
အါထီၣ်သးကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ကဟးအံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ကီတၢ်ခါဒီး တၢ်
သါထီၣ်သါလီၤ ဒီး ပသိၣ် တၢ်ဘၣ်ကဲတဖၣ် သ့န့ၣ်လီၤ. ကဟးအံၤ မၤ
ကီမၤခါအါထီၣ် နီၣ်ခါမိၤပုၤ လၢကကံာ်ဘျး တၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ တၢ်ကီတၢ်ခါ မၤနုၤတဖၣ်သ့လဲၣ်.

CF န့ၣ် ကလီၤဆီလိာ်သး လၢပုၤဖိသၣ်တဂၤစၢၤန့ၣ်လီၤ. CF န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ
သးသမုဒီစီၤ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ တၢ်
ကီတၢ်ခါ နးနးကလံာ် သ့န့ၣ်လီၤ. ပုၤဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီး CF ဒုးအိၣ်ထီၣ်-

- နီၣ်ခါတယၢ်ထီၣ် တဂၤ
- တၢ်အုၣ်ဆါ လၢအိၣ်ဒီးအသိအါ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးအသိ
- တၢ်ဒိၣ်ထီၣ် တဂၤ
- ကူး ဒီး ကသါသီၣ်ဝံဝံ
- ပသိၣ် တၢ်ဘၣ်ကဲ

ပုၤဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီး CF ဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်န့ၢ်ဘျးလၢ တၢ်ကူစါယါဘျါအီၤ
တဘျီယီ ဒီး လီၤတၢ်လီၤဆဲးသ့လီၤ.

တၢ်ကူစါယါဘျါ တၢ်ယုထၢမၤနုၤတဖၣ်အိၣ်လဲၣ်.

CF န့ၣ်တၢ်ယါဘျါအီၤတုၤလၢ အလီၤမၤကွၢ်တသ့သန့က့ၢ်, တၢ်ယါဘျါ
အီၤသ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူစါယါဘျါ လၢတၢ်မၤအီၤသ့တဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး-

- ကသံၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်(န) အဲစဲ(မ) (enzymes) ကစုၣ်သးစၢၤ တၢ်
အိၣ်ဂုၤထီၣ်
- တၢ်အိၣ်လၢအပုၤဒီး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ, အိၣ်ဒီး ခဲလိၣ်ရဲၣ်-အါ
- ဘၣ်တၢ်မံၣ်တဖၣ်
- ကသံၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်လၢ ကဒိသဒါ တၢ်ဆါဘၣ်ကဲဒီး မၤစၢၤဒီး
တၢ်သါထီၣ်သါလီၤ
- ကျဲလၢ ကမၤကဆိၣ်စၢၤ ကဟးလၢ ပသိၣ်

ပုၤဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီး CF ကျဲၤ လဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီး အဝဲသ့ၣ် အကသံၣ်သ
ရၣ် ဒီး ကသံၣ်သရၣ် လၢအစၢ်နီၣ်လီၤဆီ လၢ CF ထီၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်

Genetics Home တၢ်ကွၢ်သတိၣ်
<http://ghr.nlm.nih.gov>

မၤစၢၤဖိသၣ်ဒီဖျိ တၢ်သမံသမိးကွၢ်တၢ် ဖိၣ်ဒုၣ်ရၢၣ်
(Save Babies Through Screening Foundation):
www.savebabies.org

ဖိသၣ်ဆံး အတၢ်သမံသမိး
အဆီကတၢ်တဘျီ
www.babysfirsttest.org